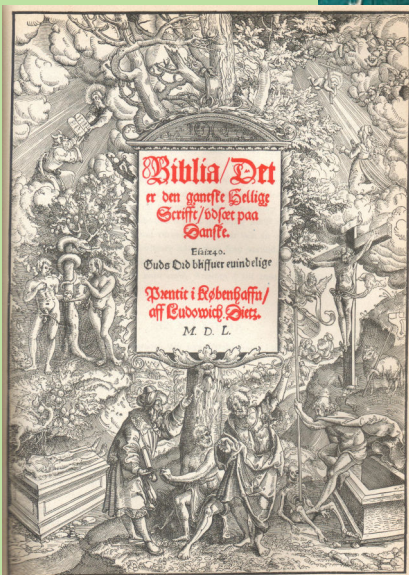

Reformationen - til læreren

Til brug i folkeskolens historieundervisning, 2. forløb, 5. - 6. klasse.

Hæftet indeholder forslag til emner og begreber klassen bør have et kendskab til inden elevhæftet benyttes i undervisningen, samt enkelte tilføjelser til brug for læreren.

Emner og begreber

Før elevhæftet tages i brug i klassen, bør eleverne have stiftet et indledende bekendtskab med følgende emner og begreber:

- **Middelalder** - overordnet om perioden, hvad der ligger til grund for navnet samt samfundets opbygning i perioden.
- **Munke** - deres rolle i kirken og samfundet.
- **Adel** - overordnet om samfundets klasseinddeling.
- **Renæssance** - overordnet om perioden, hvad der ligger til grund for navnet.
- **Katolicisme** - overordnet om paven og kirkens rolle i middelalderens samfund.
- **Protestantisme** - hvad der ligger til grund for navnet.

Om navne, årstal og grevens fejde.

I elevhæftet er den indledende historie op til reformationens gennemførelse i Danmark stærkt forenklet. Landets politiske tilstand, samt stridigheder både udadtil og indadtil i riget gør perioden meget kompleks, og derfor følger lidt baggrundsviden om vigtige årstal og navne i forbindelse med grevens fejde og reformationen.

Kongerne

I 1523 afsættes kong Christian 2. af adelen efter tabet af Sverige og opløsningen af Kalmarunionen. Han blev

under et forsøg på at generobre magten i landet i 1531 taget til fange og indsat som fange på Sønderborg slot.

Christian 2.'s farbror Frederik 1. bliver valgt til konge i 1523, og regerer til sin død i 1533.

Ved Frederik 1.'s død i 1533 forsøger grev Christoffer af Oldenburg at få genindsat Christian 2. som konge, og dette udløser grevens fejde.

Allerede i 1534 hyldes Christian 3. (søn af Frederik 1.) som konge af den jyske adel, men først ved borgerkrigens ende i 1536 vælges han officielt til konge af Danmark. I årene 1533 - 1536 er landet uden konge.

Kongen og kirken

I hele den første del af 1500-tallet præges Europa af reformationsrøret. Der havde længe været spændinger mellem kongemagten og kirken. Og man skal nok ikke undervurdere det faktum, at set fra kongens synspunkt kan reformationen ses som et påskud for at tilrane sig magt over kirken, og ikke mindst dennes betydelige jordbesiddelser, og ikke så meget som et spørgsmål om teologi.

Hans Tausen

Hans Tausen var en dansk munk og præst, der i forbindelse med sine teologiske studier var indskrevet på universitetet i Wittenberg i 1523. Da han i 1525 vendte hjem til Danmark, tog han Luthers idéer med sig, og han tilskrives for en stor del den reformatørske rørelse i Danmark.

Gennemførelsen af reformationen

Reformationen blev officielt stadfæstet ved kongelig recess i 1536. Der gik dog noget tid før alle sogne var blevet reformerede.

Reformationen

